

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

A.

Vasile Cocoloș – zis și Exploratorul – hoinărea de când se știa prin toată lumea. Nu avea astâmpăr. Era **mereu** în căutare de necunoscut. Îi plăcea la nebunie să descopere locuri noi, povești extraordinare. Plecărilor lui aveau însă și un scop precis, nu erau doar călătorii de dragul aventurii. Vasile Cocoloș își căuta rădăcinile. Era dornic să știe cât mai multe despre rudele și strămoșii lui.

În expedițiile lui, Vasile a ajuns în locuri care mai de care mai **bizare**. Într-o țară pe care a vizitat-o, oamenii își puteau folosi, de exemplu, al treilea ochi. Nu mai aveau nevoie de cei doi ochi, pentru că vedeau totul cu ochiul minții și al sufletului.

În alte deplasări, a ajuns prin locuri unde pipăitul era cel mai **important** simț. Acolo nu conta ceea ce vedeai sau auzai. Important era ceea ce atingeai. Verificai **totul** cu pipăitul. Măinile acelor oameni erau mult mai dezvoltate decât ale noastre – mai mari, cu mai multe degete (vreo nouă la fiecare mână), lipicioase, zgrunțuroase la atingere, în permanentă mișcare, degete ce puteau pipăi mirosuri, culori sau sunete.

Într-un sfârșit de săptămână petrecut în alt oraș, Vasile Cocoloș a constatat că drumurile nu duceau nicăieri. Pe oriunde o luai, nu ajungeai niciunde, plecai, dar de fapt rămâneai. De-acolo i-a fost și cel mai greu să plece. Doar cu puterea minții a reușit.

În toate aceste locuri pe unde a călătorit, domnul Cocoloș a întrebat de familia lui, a căutat în arhive, în cărțile de telefon sau în bazele de date de la poliție dacă existau locuitori cu numele de Cocoloș.

(Laura Grunberg – Cocoloș Free Zone)

B.

Cu foarte mult timp în urmă, oamenii nu cunoșteau întreaga lume. Hărțile erau incomplete, iar unele locuri erau considerate necunoscute.

În urmă cu aproximativ 500 de ani, exploratorii europeni au început să călătorească pe mări și oceane pentru a descoperi drumuri noi și ținuturi necunoscute. Această perioadă este cunoscută ca epoca marilor descoperiri geografice.

Unul dintre cei mai cunoscuți exploratori a fost Cristofor Columb, care a ajuns în anul 1492 pe un continent necunoscut europenilor la acea vreme. De asemenea, Ferdinand Magellan a organizat prima călătorie în jurul lumii, arătând că Pământul este rotund.

Exploratorii foloseau instrumente simple, precum busola și hărțile, dar și observațiile făcute cu ajutorul simțurilor. Ei urmăreau vântul, stelele și direcția apei pentru a se orienta.

Aceste călătorii au schimbat modul în care oamenii vedeau lumea. Treptat, hărțile au devenit mai precise, iar necunoscutul a început să fie descoperit.

(Manual de Istorie pentru clasa a IV-a,
Editura Didactică și Pedagogică - adaptare)

CONCURSUL JUDEȚEAN

„Izvor de gânduri și cuvinte”

PROBĂ SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Ediția a V-a, 9 mai 2026

Clasa a III-a

Numele .....

Prenumele .....

Școala mea .....

.....

Centrul de concurs:

Școala Gimnazială „Europa”

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Subiectul I – 70 de puncte

1. Notează cu A (adevărat) sau cu F (fals) fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

	Atât Vasile Cocoloș, cât și exploratorii din trecut călătoreau pentru a descoperi necunoscutul.
	Exploratorii din trecut își căutau rudele, la fel ca Vasile Cocoloș.
	În textul A apar situații imposibile în realitate, pe când textul B prezintă fapte reale.
	Oamenii care văd cu al treilea ochi au câte nouă degete la o mână.
	Numele personajului din textul A vine de la cuvântul cocoș.
	Vasile Cocoloș și exploratorii reali foloseau aceleași metode de orientare, busola și hărțile.

(6 puncte)

2. Completează spațiile de mai jos, folosind informații din textele date.

* un obiect din instrumentele exploratorilor pe care l-ar putea folosi Vasile Cocoloș pentru a se orienta în călătorii.

*o acțiune realizată de Vasile Cocoloș în timpul călătoriilor sale.

*denumirea perioadei în care oamenii descopereau drumuri și ținuturi neștiute.

*două cuvinte din care se înțelege că oamenii se ajutau de natură la orientare.

(5 puncte)

3. Aranjează momentele selectate mai jos după cum apar prezentate în text.

	Urmăreau direcția apei pentru a se ghida.
	Oamenii vedeau altfel lumea.
	S-a ajuns pe un continent necunoscut europenilor.
	Se dovedește că Pământul este rotund.
	Unele locuri erau considerate necunoscute.

(5 puncte)

4. Completează cerințele următoare, folosind informații potrivite din textul A sau din textul B.

a) Indică o cauză care îngreunează plecarea călătorului din orașul în care a ajuns într-un sfârșit de săptămână. Explică încadrându-te în spațiul de mai jos.

Text ales: _____

(3 puncte)

b) Precizează două cauze pentru care oamenii nu cunoșteau întreaga lume. Încadrează-te în spațiul de mai jos.

Text ales: _____

(4 puncte)

c) Precizează care poate fi scopul comun al exploratorilor din cele două texte. Formulează un răspuns complet.

(3 puncte)

5. Precizează două calități ale domnului Cocoloș, pe baza fragmentului dat și justifică alegerea ta.

Domnul Cocoloș era _____ deoarece _____

_____

Domnul Cocoloș era _____ fiindcă _____

_____

(4 puncte)

6. Exploratorul Vasile Cocoloș a văzut ciudățenii în călătoriile sale. Imaginează-ți că ajungi și tu prin locuri bizare și scrie, într-un enunț, o altă ciudățenie pe care ai putea să o descoperi acolo, diferită de ceea ce ai citit în text.

(3 puncte)

7. Ordonează cuvintele din tabel pentru a forma un enunț logic. Încercuiește varianta corectă.

1	2	3	4	5	6	7
din cauza	plecarea	nefavorabile	domnului	s-a amânat	vremii	Cocoloș

a. 1 6 3 5 2 7 4

b. 5 1 3 6 2 4 7

c. 2 4 7 1 6 5 3

d. 2 4 7 1 6 3 5

(5 puncte)

8. Alege și subliniază câte un cuvânt din fragmentele selectate mai jos. Alcătuieste un enunț în care cele două cuvinte să apară împreună. Propoziția trebuie să fie dezvoltată și să aibă sens. **Atenție! Nu schimba forma cuvintelor.**

Textul A

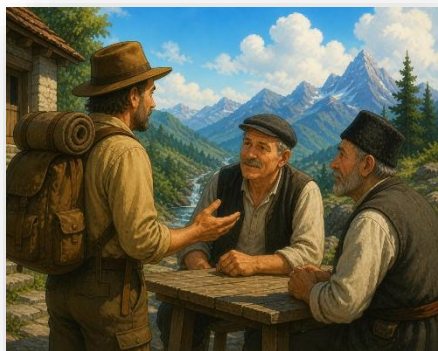
În toate aceste locuri pe unde a călătorit, domnul Cocoloș a întrebat de familia lui, a căutat în arhive, în cărțile de telefon sau în bazele de date de la poliție dacă existau locuitori cu numele de Cocoloș.

Textul B

Aceste călătorii au schimbat modul în care oamenii vedeau lumea. Treptat, hărțile au devenit mai precise, iar necunoscutul a început să fie descoperit.

(6 puncte)

9. Rezolvă cerințele.

a) Găsește cuvinte cu sens opus pentru cuvintele marcate în text:

(2 puncte)

b) Scrie din textele indicate câte un cuvânt cu înțeles asemănător pentru fiecare dintre cuvintele date.

Textul A:

străbătea	
-----------	--

a observat	
------------	--

Textul B:

cercetători	
-------------	--

a planificat	
--------------	--

(2 puncte)

c) Construiește două enunțuri în care să ilustrezi alte sensuri ale cuvântului subliniat în secvența:

Vasile Cocoloș își căuta rădăcinile.

(2 puncte)

10. Transcrie, din enunțurile de mai jos adjectivele, pronumele personale și verbele:

Curajosul Vasile Cocoloș a explorat drumurile întortocheate și pădurile misterioase. El nu credea că sub bătrânii copaci va găsi o hartă ascunsă a trecutului îndepărtat.

Pronume personal	Verb	Adjectiv

(5 puncte)

11. Rescrie enunțul următor, trecând toate substantivele la numărul singular, realizând toate modificările necesare.

Exploratorii europeni au început să călătorească pentru a descoperi ținuturi necunoscute.

(7 puncte)

12. Corectează, prin rescriere, următorul enunț:

Vasile cocoloș sa urcat în copac casă vadă dacă na-re drumuri necunoscute trebuie să fim atenți lea spus el prietenilor să-i

(8 puncte)

A large rectangular box with a solid black border, containing ten horizontal dotted lines for writing.